

Kopja Informali ta' Sentenza

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

**GUDIKATUR DR.
GRAZIO MERCIECA**

Seduta tad-29 ta' Dicembru, 2004

Talba Numru. 29/2004

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR (GHAWDEX)

GUDIKATUR : Dr. Grazio Mercieca LL.D.

Seduta ta' nhar l-Erbgha, 29 ta' Dicembru 2004

Avviz numru: 29/2004 (GM)

Virgilio u Joan Antida konjugi Vella

VS

Michael u Emma konjugi Saliba

It-Tribunal;

Ra l-avviz tat-talba;

Ra r-risposta;

Sema' l-provi;

Ikkunsidra:

Il-fatti li taw lok għall-pendenza in kwistjoni huma fil-qosor is-segwenti: L-attur ftiehem mal-konvenut li kellu jbieghlu zewg dghajjes mghammra sabiex minnhom ikun jista' jinbiegh il-gelat fuq il-bahar. Dghajsa minnhom qatt ma giet ikkonsenjata ghax kienet qieghdha tigi riparata f'Malta; it-tieni dghajsa giet ikkonsenjata lill-konvenut sabiex jipprovaha; fuqha saru xi riparazzjonijiet, l-attur biegh konsenja jew konsenji ta' gelat lill-konvenut u baghat lil ibnu biex jakkumpanja lill-konvenut fuq id-dghajsa biex jurieh kif jinbiegh il-gelat fuq il-bahar. Għal xi raguni, il-bejgh thassar, tant li t-trasferiment qatt ma sar, u l-attur talab lura d-dghajsa kkunsinnata. Il-konvenut ried rimbors għall-ispejjez li nkorra f'riparazzjonijiet fid-dghajsa qabel jirritornaha. Giet skambjata korrispondenza bejn l-avukati tal-partijiet u fl-ahhar l-attur ipprezenta mandat ta' qbid kawtelatorju kontra l-konvenut, u meta sar hekk giet irritornata d-dghajsa u dak li kien fadal mill-istokk tal-gelat.

L-atturi qeghdin jitolbu l-hlas ta' LM151.53 konsistenti filli gejj:

Konsenja ta' gelat (li lahqet inbieghet)	91.91
mandat ta' Qbid registru	18.00
mandat ta' Qbid Dritt Avukat	23.00
Ittra ufficcjali registru	36.00
Ittra ufficcjali dritt avukat	8.62
Totali	
177.53	
Spejjez maghmula mill-konvenut fid-dghajsa	
26.00	

Bilanc dovut
151.53

Kontra din it-talba, il-konvenut eccepixxa:

Kopja Informali ta' Sentenza

1. Illi t-talbiet ta' l-atturi huma infondati fid-dritt u fil-fatt stante illi l-konvenuti mhux talli m'ghandhom jaghtu l-ebda ammont lill-atturi izda huma ghandhom jigbru somma flus minghand l-atturi rapprezentanti spejjes li saru minnhom fuq id-dghajsa proprjeta' ta' l-atturi.

2. Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost, il-konvenuti m'ghandhomx jigu ikkundannati jhallsu spejjes gudizzjarji li ghamlu l-atturi kappricosament fosthom ta' Mandat ta' Qbid li qatt ma gie segwit b'kawza mill-atturi stess.

3. Salvi eccezzjonijiet ohra fid-dritt u fil-fatt.

Bl-ispejjes.

Kontro-talba ma saritx; il-konvenuti jidher li qeghdin jitolbu kompensazzjoni gudizzjali ghat-talba tal-atturi. L-ispejjez minnhom allegatament inkorsi gew specifikati permezz ta' nota a fol 104 kif gej:

Insurance (Dok A)	Lm95.75
Canape Repair (Dok B)	Lm15.00
Switch for Motor	Lm15.00
Power Trim	Lm10.00
Petrol for 7 days @ Lm14 each outing	Lm98.00
Electricity to keep 3 big freezers running From 06/06/02 to 17/07/02 – 41 days	Lm 5.00
Court Registry expenses (Dok C)	Lm43.00
Lawyers fees 2002-2003	Lm40.00
Loss of earnings due to work in garage on boat 14 days @ Lm15 per day	Lm210.00
Loss of earnings due to work on boat at sea 7 days @ Lm15 per day	<u>Lm105.00</u>

Jirrizulta mid-deposizzjoni tal-marixxall, li mar jese gwixxi l-mandat ta' Qbid, li l-partijiet effettivament waslu fi qbil li jittterminaw il-pendenza ta' bejniethom billi wara l-kunsinna tad-dghajsa u l-gelat, kulhadd jibqa' b'li ha. Jinhtieg ghalhekk qabel xejn jigi kkunsidrat jekk dan il-qbil verbali huwiex vinkolanti fuq il-partijiet, ghax, jekk inhuwa hekk, huwa bil-wisq evidenti li t-talbiet attrici ghandhom jigu michuda. Il-ligi tghid li transazzjoni hija nulla jekk ma tkunx bil-miktub (art 1233(d) Kodici Civili) Transazzjoni hija kuntratt li bih il-partijiet, b'xi haga li jaghtu, iwieghdu, jew izommu, jaghtu tmiem ghal kawza mibdija, jew jevitaw li tkun sejra ssir (art 1718 Kap 12). Dan l-artiklu gie strettament interpretat mill-Qrati taghna, b'mod li mhux kull ftehim li jsir biex tigi evitata kawza li setghet issir huwa definit bhala transazzjoni, imma biss ftehim dwar kawza li tkun sejra ssir¹. Billi l-ftehim sehh proprju waqt l-esekuzzjoni ta' mandat kawtelatorju, li jaqa' jekk ma jigix segwit b'kawza, huwa evidenti li l-ftehim kien transazzjoni, u allura – sfortunatament - huwa null u bla effett ghax ma sarx bil-miktub.

Ghar-risoluzzjoni ta' din il-pendenza jrid jigi ddeterminat tort ta' min kien li ma giex konkluz il-bejgh. L-attur iwahhal fil-konvenut, ghax jghid li dam m'ghamel l-assikurazzjoni tad-dghajsa (mehtiega biex ikun jista' jsir it-transfer) u li ma resaqx biex isir it-transfer u jaghmel kuntratt quddiem Nutar. Da parti tieghu, il-konvenut jghid li ma resaqx ghat-transfer ghax il-ftehim kien dwar it-trasferiment ta' zewg dghajjes, u li l-attur ghaddielu wahda biss filwaqt li l-ohra kienet baqghet fil-pussess tal-attur li ried isewwieha ghand persuna ta' fiducja tieghu. Ghalhekk ma kienx f'posizzjoni li jikkonkludi l-bejgh, ghax ovvjament ried jara x'kien qieghed jixtri. Jghid ukoll li kien l-attur li rrifjuta li jersaq ghall-bejgh ghax ma riedx jaghmel spejjez u ghax sab il-bejgh tad-dghajjes lil terzi. Il-konvenuti pproducew lil certu Jason Zammit biex jippruvaw it-tezi

---

¹ Ara Maria Attard vs Francesco Camilleri – Qorti tal-Appell
30.06.2000 u Trevor Buhagiar vs Montaldo Insurance Services Ltd -
30.04.2003 - Onor R C Pace – Prim'Awla

tagghom li kien l-attur li hassar il-ftehim, u mhux il-konvenut. Dan Jason Zammit pero' ta xhieda inkonklusiva ghall-ahhar. Ta' min jghid li Zammit, ghalkemm prodott mill-konvenuti, jidher li huwa habib tal-attur ghax dan tal-ahhar ikun ta' spiss fil-garaxx tieghu. It-Tribunal jinnota wkoll li l-konvenut ma jidhirx li mar tajjeb fil-bejgh tal-gelat minn fuq id-dghajsa u li dakinhar tal-ezekuzzjoni tal-mandat baghat ittra lill-attur fejn offrielu li jirritornalu l-dghajsa. Ghalhekk hemm cirkostanzi li jimmitaw kemm kontra l-verzjoni tal-attur kif ukoll dik tal-konvenut. B'daqshekk it-Tribunal ma jistax jirrikorri ghall-massima *actor non probante, reus absolvitur*, ammenokke' ma jirrizultalux li l-ebda verzjoni ma hija iktar kredibbli mill-ohra fuq il-bilanc tal-probabilitajiet, li *in civilibus* huwa sufficjenti biex tintlahaq decizjoni. Wara li haseb fit-tul, u fela sewwa t-traskrizzjoni tad-deposizzjonijiet, it-Tribunal wasal biex jaghti iktar affidament lill-verzjoni tal-konvenut, fuq is-segwenti kunsiderazzjonijiet: (1) huwa minn lewn id-dinja li wiehed ma jaccettax li jsir transfer ta' oggett li jkun ghadu ma rahx jahdem sewwa, bhad-dghajsa li dejjem baqghet fil-pussess tal-attur; (2) mhux minnu li l-konvenut m'assikurax id-dghajsa, kif irid jaghti x'wiehed jifhem l-attur, billi dan nefaq LM95.75 biex effettwa l-assikurazzjoni tad-dghajsa li kellu fil-pussess tieghu (fol 105); (3) l-attur semma li l-konvenut naqas li jersaq quddiem in-Nutar biex jifformalizza l-ftehim biss fuq suggeriment tal-avukat tieghu stess u li ghalhekk dan it-Tribunal ma jaghtiha l-ebda affidament. Mill-provi akkwisiti jirrizulta iktar verosimili li kien l-attur li naqas li jersaq ghall-bejgh, u din id-decizjoni giet iktar tard accettata mill-konvenut.

Minn dak li qieghed jitlob l-attur, is-somma ta' LM91.91 ghall-gelat mibjugh hija gustament dovuta. Izda mhux hekk jista' jinghad ghall-bqija tal-ispejjez, konsistenti fi spejjez gudizzjarji li saru bla bzonn. Min-naha l-ohra, lanqas huwa accettabbli l-ammont ta' LM636.75 li l-konvenut qieghed igib bhala spejjez (fol 104). Minn dan l-ammont, in-nuqqas ta' qliegh mhux spejjez imma danni, haga li dwarha ma hemmx eccezzjoni u lanqas kontro-talba; u lanqas provi. Il-petrol, elettriku, u spejjez li nkorra

Kopja Informali ta' Sentenza

huwa u jipprova jbiegh il-gelat lanqas ma huma accettabbli, ghax wara kollox minkejja li l-bejgh tad-dghajjes spicca biex ma giex effettwat, dawn saru a beneficcju tieghu tant li huwa rcieva l-flus provenjenti mill-bejgh tal-gelat. Pero' certament li l-konvenuti ghandhom jedd ghall-ispejjez li saru ghar-riparazzjonijet fuq id-dghajsa, u ghall-ispejjez gudizzjarji u legali, li saru tort tal-atturi. Dawn certament jissuperaw is-somma ta' LM91.91 li hija dovuta lill-atturi ghall-gelat mibjugh.

Ghaldaqstant it-Tribunal jaqta' u jiddeciedi billi jilqa' l-eccezzjoni tal-konvenuti in kwantu din tinvolvi tpacija gudizzjali mal-ammont ta' LM91.91 dovut lill-atturi kif fuq spegat u konsegwentement tichad it-talba tal-atturi, bl-ispejjez a kariku tal-atturi.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----